

MALTA

**Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta)
Maġistrat
Dr. Gabriella Vella B.A., LL.D.**

Rikors Nru. 367/11VG

Paul Azzopardi

Vs

**Catherine Borg nominata bħala Kuratur Deputat sabiex tirrappreżenta
lill-assenti Martin Scicluna**

Illum 21 ta' Ottubru 2019

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat minn Paul Azzopardi fil-11 ta' Ottubru 2011 permezz ta' liema jitlob li Martin Scicluna, rappreżentant f'dawn il-proċeduri minn Catherine Borg *qua* Kuratur Deputat, jiġi kkundannat iħallsu s-somma ta' sebat elef Euro (€7,000) jew somma oħra verjuri rappreżentanti kumpens għal servigi reżi minnu lid-defunta Maria Scicluna illi mietet fit-2 ta' Jannar 2009, li tagħha Martin Scicluna huwa l-uniku u assolut eredi u dan skond l-ahħar testament revokatorju tagħha datat 12 ta' Ottubru 2008 fl-atti tan-Nutar Dottor Dorita Galea Medati, bl-imgħax legali dekoribbli sad-data ta' l-effettiv pagament u bl-ispejjeż kontra Martin Scicluna;

Rat ir-Risposta ta' Catherine Borg, Kuratur Deputat li qed tirrappreżenta lill-assenti Martin Scicluna f'dawn il-proċeduri, permezz ta' liema teċċepixxi li: (i) in linea preliminari l-azzjoni attrici hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kodici Ċivilu u dan minħabba t-trapass ta' aktar minn ħames snin minn mindu huwa rrenda servigi; (ii) fil-mertu u bla preġudizzju, it-talba attrici għandha tiġi respinta, bl-ispejjeż kontra l-attur, stante li d-deċu justus kienet dejjem ħallset lill-attur għal kwalsiasi għajjnuna li seta' taha;

Rat in-Nota pprezentata minn Catherine Borg fl-1 ta' Diċembru 2011¹ permezz ta' liema tassumi l-atti għan-nom u fl-interess ta' Martin Scicluna, assenti minn dawn il-Gżejjjer;

---

¹ Fol. 8 tal-proċess.

Semgħet ix-xhieda ta' l-attur mogħtija waqt is-seduti ta' l-20 ta' Frar 2012², tat-23 ta' April 2012³ u ta' l-10 ta' Novembru 2014⁴, rat l-affidavit ta' Vincenza Farrugia esebit mill-attur permezz ta' Nota ppreżentata fit-23 ta' April 2012 a fol. 22 u 23 tal-proċess, semgħet ix-xhieda ta' Josephine Ann Azzopardi mogħtija waqt is-seduta ta' l-4 ta' Ĝunju 2012⁵ u x-xhieda tan-Nutar Dottor Elsa Debono mogħtija waqt is-seduta tas-17 ta' Jannar 2013⁶ u rat id-dokumenti esebiti minnha markati Dok. "ED1" a fol. 36 sa' 45 tal-proċess, semgħet ix-xhieda tan-Nutar Dottor Doria Galea Medati mogħtija waqt is-seduta ta' l-4 ta' April 2013⁷ u x-xhieda ta' Dr. Bridgitte Gafà mogħtija waqt is-seduta tas-17 ta' Ĝunju 2013⁸ u rat id-dokumenti esebiti minnha markati Dok. "BG1" sa' Dok. ""BG5" a fol. 67 sa' 76 tal-proċess, semgħet ix-xhieda ta' Catherine Borg mogħtija waqt is-seduta tat-28 ta' Novembru 2013⁹ u x-xhieda ta' Martin Scicluna mogħtija waqt is-seduta tat-22 ta' Lulju 2014¹⁰;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet ta' l-attur a fol. 120 sa' 124 tal-proċess u rat in-Nota Responsiva tal-konvenuta noe a fol. 126 sa' 132 tal-proċess;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Ikkunsidrat:

Bil-proċeduri odjerni l-attur jitlob li Martin Scicluna, hawn rappreżentat minn Catherine Borg *qua* Kuratur Deputat, jiġi kkundannat iħallsu s-somma ta' €7,000, jew somma oħra verjuri, rappreżentanti serviġi minnu prestati lil Maria Scicluna, illi mietet fit-2 ta' Jannar 2009, li tagħha l-imsemmi Martin Scicluna huwa l-uniku eredi assolut skond testment fl-atti tan-Nutar Dorita Galea Medati datat 12 ta' Ottubru 2008. Il-konvenuta noe teċċepixxi li l-azzjoni attriċi hija preskritta bid-dekors ta' ġumes snin a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta u li fi kwalunkwe kaž u bla preġudizzju għall-eċċeżżjoni dwar il-preskrizzjoni, fil-mertu t-talba attriċi għandha tīgi miċħuda stante li Maria Scicluna dejjem ħallset lill-attur għall-għajjnuna li seta' taha.

Il-Qorti tibda billi tosserva li mill-import ta' l-eċċeżżjonijiet sollevati mill-konvenuta noe, in partikolari l-eċċeżżjoni tal-pagament, jirriżulta li l-istess konvenuta noe tirrikonoxxi li l-attur ippresta serviġi lil Maria Scicluna. Nonostante dan però l-konvenuta noe, kemm tramite l-provi minnha prodotti kif ukoll tramite s-sottomissjonijiet minnha avvanzati fin-Nota Responsiva tagħha, timplika li ma huwiex minnu li l-attur ippresta serviġi tat-tip u fl-entità minnu pretiż, anzi jekk ta xi forma ta' għajjnuna lil Maria Scicluna din kienet ferm minima.

L-ewwel element li l-konvenuta noe utilizza biex tittenta tipprova li ma huwiex minnu l-attur ippresta serviġi lil Maria Scicluna fi u ta' l-entità minnu pretiż hija l-allegazzjoni li d-dar ta' Maria Scicluna kienet fi stat ta' manutensjoni pessima, tant

² Fol. 17 sa' 20 tal-proċess.

³ Fol. 24 u 25 tal-proċess.

⁴ Fol. 116 sa' 118 tal-proċess.

⁵ Fol. 27 u 28 tal-proċess.

⁶ Fol. 46 u 47 tal-proċess.

⁷ Fol. 56 sa' 58 tal-proċess.

⁸ Fol. 77 u 78 tal-proċess.

⁹ Fol. 84 sa' 100 tal-proċess.

¹⁰ Fol. 103 sa' 114 tal-proċess.

illi giet ritenuta bħala perikoluža minn Perit inkarigat minn Martin Scicluna, bil-konsegwenza li dan Martin Scicluna kien kostrett iwaqqa' din id-dar u minflok jibni blokk ta' appartamenti. Il-konvenuta noe tressaq din l-allegazzjoni partikolari fid-dawl tax-xhieda ta' l-attur fejn stqarr: *il-fond ta' Scicluna kien jikkonsisti f'entrata, sitting room, kamra ta' l-ikel, kċina, żewgt ikmamar tas-sodda fuq u l-bejt u kamra tal-banju żgħira isfel. Fil-fond ta' Scicluna jiena ġħamilt diversi xogħol ta' maintenance matul is-snin, per eżempju kont inħalleb il-bejt, kien hemm xi ġebel fuq il-bejt li fl-opinjoni tiegħi ma kienux qeqħdin tajjeb u kont biddilhom, ġħamilt xogħol ta' tibjid u ta' zebgħha, anke ġħamilt xogħol ta' l-elettriku fis-sistema tad-dawl, bażikament kull ma kien ikun hemm bżonn li jsir kont nagħmlu*¹¹.

Da parte tagħha l-konvenuta noe, in risposta għall-mistoqsija *l-post tagħha, ta' Maria Scicluna, fliema stat kien?* Stqarret mizerja. *Is-saqaf niżel, lanqas stajna ntilgħu fuq.* Ghall-mistoqsija meta ma stajtux titilgħu fuq? wieġbet meta għie l-Perit biex jara u mistoqsija meta għie l-Perit wieġbet meta mietet u meta ġabha l-kugħin id-dar għax ma riditx toqgħod hi, hi ma riditx toqgħod l-isptar u meta għie minn barra ħadha naqra d-dar u qalilha ejja ħa nieħdok u tatha rasha għax qalet kelli dari. Ghall-mistoqsija ulterjuri tal-Qorti u x'hin ħadha d-dar x'ikkummentat? *X'qaltu hi x'hin rat id-dar?* il-konvenuta noe wieġbet tatha rasha. *Bħal speċi qalet x'mizerja ta' dar għandi meta jiena kont inħallas u għandi din id-dar kollha*¹². Dwar l-allegat stat tad-dar ta' Maria Scicluna, Martin Scicluna xehed: *I would like to state at this point that as far as the maintenance of the house, the house had to be demolished. ... She passed away in the year 2008 around the Christmas time, just before the new year if I am not mistaken. I had to demolish the house because there were chunks of rocks that were falling into the house and I was also concerned that it would hurt somebody from the outside because it was in ... repair. The furniture in the house had to be discarded because it was infested. So there was nothing that came back from my aunt as far as I am concerned.* In kontro-eżami Martin Scicluna reġa stqarr: *I was in the place of residence the year in 2008 and when I was there I for myself had witnessed chunks of rock, chunks of roof on the ground on the first level. It was such in disrepair that I would not allow my kids in there because I was scared for them that something might fall off the roof and hit them. ... This was in the year 2008, in the summer of the year 2008. It was in such disrepair at that time nobody was living in the house because it was not safe. ... I can tell you in 2008, after all this work that was supposedly done that the place was falling apart*¹³.

Stranament, nonostante dak allegat mill-konvenuta noe u minn Martin Scicluna, l-istess konvenuta noe ma pproduċiet l-ebda certifikat ta' Perit u ma ressqt l-ebda Perit biex jikkonferma l-istat li l-fond kien fih fl-2008/2009, ossia meta dahlu fil-fond ma' Maria Scicluna meta ħarġuha mill-Isptar, u cioè fiż-żmien meta ġħamlet l-aħħar testament tagħha, u meta eventwalment il-fond għie f'idejn Martin Scicluna in segwitu ghall-mewt tagħha. Fin-nuqqas ta' tali prova, prova li fehma tal-Qorti kienet ferm meħtieġa mhux biss fid-dawl ta' l-import ta' l-eċċeżzjonijiet sollevati mill-konvenuta noe imma anke fid-dawl tal-mod evaiz li bih kemm il-konvenuta noe kif ukoll Martin Scicluna xehedu dwar l-istat tal-fond fis-snin antecedenti għall-2008, diffiċilment jista' jitwemmen u jiġi aċċettat li l-fond kien fi stat ta' manutensjoni

¹¹ Xhieda mogħtija waqt is-seduta ta' l-20 ta' Frar 2012, fol. 17 sa' 20 tal-process.

¹² Xhieda mogħtija minn Catherine Borg waqt is-seduta tat-28 ta' Novembru 2013, fol. 84 sa' 100 tal-proċess.

¹³ Xhieda mogħtija minn Martin Scicluna waqt is-seduta tat-22 ta' Lulju 2014, fol. 103 sa' 114 tal-proċess.

ħażina, tant illi kellu jiġi demolit, u b'hekk ma tistax tīgi aċċettata l-allegazzjoni sottintiża tal-konvenuta noe li l-attur ma pprestax servīgi lil Maria Scicluna fi u ta' l-entità minnu deskritta u spjegata fix-xhieda li ta waqt is-seduta ta' l-20 ta' Frar 2012¹⁴, u dana mhux limitatament għall-manutensjoni tal-fond residenzjali ta' l-istess Maria Scicluna.

Huwa ormai assodat fis-sistema ġuridika nostrali li *l-baži ta' l-azzjoni għal servizzi mogħtija triegi fuq żewġ sisien: jiġifieri, fuq il-kważi-kuntratt u fuq il-preżunzjoni li min jagħti servizz lil ħaddieħor jagħmel hekk bil-fehma li jithallas ta' dak li jagħmel. Minbarra dan, ilu żmien twil aċċettat li l-ħlas ta' serviġi jista' jkun dovut mhux biss jure actionis, jiġifieri meta huwa miftiehem, imma wkoll officio judicis, jiġifieri meta miċ-ċirkostanzi jkun jidher sewwa li min ta' dak is-servizz ried li jithallas tiegħu jew kien imwiegħed ħlas għalih. Biex wieħed jasal biex jara jekk persuna kellhiex il-fehma jew l-istennija li tithallas, għandu jitqies il-waqt meta ngħataw tali servizzi, għaliex iċ-ċirkostanzi li jseħħu wara ma jservux biex joħolqu b'lura dritt ta' fehma li ma kinitx l-intenzjoni tal-partijiet li joħolqu. Illi l-allegazzjoni li ma kienx hemm ftehim m'hijiex ta' xkiel għal sejbien ta' responsabbilità għall-ħlas ta' serviġi. Għalhekk, wieħed irid iqis iċ-ċirkostanzi kollha li fihom ikunu ngħataw is-servizzi biex minnhom wieħed jipprova jsib x'kienet tassew il-fehma kemm ta' min ħa s-servizz u, wisq aktar, ta' min tahom. Illi, fuq kollo, il-fatt li ma hemm l-ebda rabta ta' qrubija bejn min jagħti u min jircievi s-servizzi, jista' u ġeneralment ifisser li tali servizzi saru bit-tama tal-ħlas jew kumpens xieraq. Il-fatt li min ta s-servizzi kellu fi ħsiebu xi għamlu ta' għarfien ieħor minbarra ħlas dirett (bħal, per eżempju, it-tama li jithalla bħala werriet jew legatarju jew beneficiarju b'xi titolu li jkun mill-wirt tal-persuna mgħejjuna) huwa element indikattiv tal-fehma tan-non-gratuwitā tas-servizz mogħti, ukoll jekk dik it-tama jew weghħda li tkun saritlu tisfuma fix-xejn għal raġuni li l-persuna li serviet ma jkollhiex kontroll fuqha. ... Illi biex titwaqqqa' l-preżunzjoni li serviġi ngħataw gratuwitament, jeħtieġ li min jallega li x-xogħol sar b'xejn irid iġib provi tajbin u konvinċneti biżżejjed biex iwaqqagħha. Fil-każ prezenti, l-attur ma qalx li l-imħarrek dar bih bla ħsieb jew tama ta' ħlas, imma qal li ta' dak il-qadi kien iħallsu mill-ewwel u b'mod regolari. Illi jekk min irċieva s-servizzi kien għarraf dan il-fatt fxi att pubbliku, ma jistax iqanqal il-preskrizzjoni tal-pretensjoni għall-ħlas mgħimla minn ikun ta' s-servizzi. Sakemm dak l-att ma jithassarx b'ieħor, iż-żmien tal-preskrizzjoni jkun wieqaf. B'mod partikolari, jekk f'testment jithalla legat ta' ħlas lil xi ħadd għal servizzi mogħtija lit-testatur dak il-legat għandu s-saħħha ta' dikjarazzjoni affermattiva ta' stqarrija ta' kumpens. L-ħarfien mhux bil-fors iseħħ jekk ikun hemm kitba f'dan is-sena, iżda jista' jsir bil-fomm għalkemm il-prova ta' dan trid tkun aktar qawwija u čara minn sempliċi riferenza għal xi diskors ġeneriku jew implicitu¹⁵.*

Fid-dawl tal-prinċipji ġuridiċi appena citati jirriżulta b'mod ċar li l-attur kjarament kien jippresta serviġi lil Maria Scicluna bil-fehma u tama li jithallas għall-istess. Il-fatt li kien ilu jaf lil Maria Scicluna minn mindu kien tifel żgħir peress illi kienet toqghod fl-istess triq fejn kienet toqghod ommu w-anke kienet tīgi xi ħaġa mill-bogħod minn ommu, bl-ebda mod ma jimpingu fuq id-dritt tiegħu li jithallas għas-

¹⁴ Fol. 17 sa' 20 tal-proċess.

¹⁵ Giuseppi Borg v. Emanuel Azzopardi, Ċitaz. Nru. 1301/95 deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-19 ta' Mejju 2005.

serviġi hekk minnu prestati lil Maria Scicluna. In kwantu rigwarda l-grad ta' parentela li jidher li kien hemm bejn Maria Scicluna u l-attur tramite ommu, dan certament ma għandux jeffettwa b'mod negattiv il-pretensjoni u konsegwenti azzjoni tiegħu għar-raġuni li apparte l-fatt li l-grad ta' parentela ma huwiex tali li jista' b'xi mod joħloq sitwazzjoni fejn is-serviġi setgħu kien qed jiġi reżi bla ebda fehma u tama ta' ħlas, huwa ormai prinċipju assodat fis-sistema ġuridika nostrali li: *hu veru li kien hemm epoka fil-ġurisprudenza lokali, li bejn wieħed u ieħor, kien ikopri l-perijodu bejn l-1890 u l-1958, meta l-posizzjoni kienet illi ebda kumpens ma hu dovut meta l-vinkolu tal-konsanguinità huma stretti, meta min jippresta s-serviġi ma jkunx sofra perdit Materjali, imma biss inkomoda ruħu personalment, u dan sakemm ma jkunx hemm ukoll ċirkostanzi li juru ċar illi tant mill-parti ta' min jippresta s-serviġi kemm ukoll minn dak li a favur tiegħu huma prestati kien hemm l-intenzjoni ta' kumpens. ... F'dan il-perijodu, f'każ ta' serviġi prestati bejn parenti, is-serviġi gew ritenuti prestati 'familiaritatis causa' u kwindi l-presunzjoni kienet li ma kienx hemm il-ħsieb ta' kumpens għas-serviġi reżi. Fil-ġurisprudenza aktar riċenti, però, anke għar-rigward tal-parenti, ġie applikat il-prinċipju li kwalunkwe serviġi jiġi ritenuti prestati bi speranza ta' kumpens, jekk ma jikkonkorrux ċirkostanzi tali li jiġi rjustifyaw konkludelment il-gratuità sija pure minħabba relazzjonijiet ta' parentela. ... L-istess posizzjoni ttieħdet minn din il-Qorti fil-kawża "Gili v. Grixti" deċiżha fit-3 ta' Ottubru 1991, meta ntqal li fin-nuqqas ta' ċirkostanzi li juru l-kuntrarju, kull serviġi għandu jiġi ritenut prestat bi speranza ta' kumpens, u wkoll fil-kawża "Borg v. Gaffiero" deċiżha minn din il-Qorti fit-28 ta' Marzu 2003. Fil-kawża "Agius v. Galea" deċiżha [mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili] fit-12 ta' Frar 1996, ġie ribadit il-prinċipju li l-gratuità u r-rinunzja għall-kumpens ma għandhomx jiġi akkolti faciilment u għalkemm, fdak il-każ, l-attrici rrrendiet is-serviġi mad-decuius għax kien missierha, li safha waħdu wara l-mewt ta' ommha u hi, bħala l-unika tifla fost żewġ subien, ġasset li għandha tieħu ħsieb missierha li ma kienx f-positzjoni li jieħu ħsieb lilu innifsu, dan ma jfissirx li hi ma xtaqitx kumpens; lanqas il-fatt li għal sentejn ma resqitx talba għall-kumpens u għamlet dan biss wara inkwiet ma' ħutha fuq id-deheb ta' ommha, ma fisser li hi ma kellhiex ħsieb ta' remunerazzjoni*¹⁶.

Element ieħor li fid-dawl tal-prinċipji ġuridiċi iktar 'l fuq čitat juri biċ-ċar li l-attur kellu l-isperanza li jiġi kkumpensat għas-servizzi minnu reżi lil Maria Scicluna kien l-gharfien tiegħu li l-istess Maria Scicluna kienet ser thallih bħala eredi ta' parti mill-ġid tagħha. Fir-rigward Paul Azzopardi xehed *l-ewwel testament li kellha Mary Scicluna* - ossia t-testment tal-5 ta' April 2007¹⁷ li però in segwitu ġie revokat bit-testment datat 12 ta' Ottubru 2008 - jien kont naf x'fih. Fil-fatt ħalliet il-maġġor parti ta' l-affarijet lin-neputijiet, lili ħallietli kwart mill-beni tagħha u ħalliet ukoll xi haġa żgħira lil Mary Meilaq. Jien kont nafl iċċi dawn l-affarijet għar-raġuni li kienet qaltli l-istess Mary Scicluna. Meta sar dan l-ewwel testament Maria Scicluna kienet stednitni d-dar għandha, ġie n-nutar u jien kont prezenti filwaqt li kien qed jinkiteb it-testment, u dan fuq talba tagħha¹⁸.

¹⁶ Anthony Catania pro et noe v. Maria Agius, Čitaz. Nru. 1381/93 deċiżha mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fil-11 ta' Diċembru 2003.

¹⁷ Fol. 41 sa' 45 tal-proċess.

¹⁸ Xhieda mogħtija mill-attur waqt is-seduta ta' l-20 ta' Frar 2012, fol. 17 sa' 20 tal-proċess.

Għalkemm it-testment tal-5 ta' April 2007 ġie in segwitu revokat b'testment ieħor datat 12 ta' Ottubru 2008 magħmul quddiem in-Nutar Dottor Dorita Galea Medati, dan ma jbiddel xejn mill-*forma mentis* li jirriżulta li kellhom kemm l-attur kif ukoll Maria Scicluna fir-rigward tas-serviġi minnu prestati lilha u għaldaqstant jirriżulta b'mod ċar li huwa għandu jedd jitħallas għas-serviġi minnu prestati lill-imsemmija Maria Scicluna. Dan il-jedd ta' l-attur però jeħtieg issa jiġi kkunsidrat fid-dawl ta' l-eċċeżzjonijiet kontrapposti għall-istess, ossia l-eċċeżzjoni tal-preskrizzjoni kwinkwennali u l-eċċeżzjoni tal-pagament.

Fir-rigward tal-preskrizzjoni ta' l-azzjoni għall-kumpens għal serviġi reżi huwa ormai ġuridikament stabbilit u assodat illi: *huwa paċifiku fil-ġurisprudenza nostrana li talba għal-ħlas ta' serviġi tiddekkadi bil-preskrizzjoni kwinkwennali kontemplata fl-artikolu 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili...* Dan l-artikolu jiddisponi li “l-azzjonijiet għall-ħlas ta' kull kreditu ieħor li ġej minn operazzjonijiet kummerċjali jew minn hwejjeg oħra, meta l-kreditu ma jkun jaqa', skond din il-liġi jew liġijiet oħra, taħt preskrizzjoni aqsar, jew ma jkun jirriżulta minn att pubbliku - jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' ħames snin”. *Il-ġurisprudenza in materja hija waħda kostanti fis-sens li hemm lok għall-preskrizzjoni fkażijiet ta' serviġi jew prestazzjonijiet oħra, avvolja jkun hemm kontinwazzjoni tagħhom. U l-Qrati Tagħna, anki fkażijiet reċenti, applikaw il-preskrizzjoni kwinkwennali meta hemm kontinwità tas-serviġi. Dan il-principju ġie ribadit fis-sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili tas-17 ta' Jannar 1955 fil-kawża “Agostino Pace et v. Antonio Agius noe” fejn jingħad espressament li “l-azzjoni għall-ħlas ta' serviġi u għar-restituzzjoni ta' spejjeż għal somministrazzjonijiet magħmula lill-persuna servuta tippreskrivi ruħha fħames snin; u c-ċirkustanza li s-serviġi jew somministrazzjonijiet ikunu kontinwi, jew bla interruzzjoni mhux bizzżejjed biex timpedixxi illi l-preskrizzjoni tibda tiddekorri. B'dan li l-kontinwità jew reiterazzjoni tas-serviġi jew somministrazzjonijiet ma tissospendix il-bidu jew il-kors tal-preskrizzjoni, u lanqas ma timporta, għalkemm aċċettata mid-debitur, interruzzjoni tal-preskrizzjoni tal-kreditu għas-serviġi jew somministrazzjonijiet anterjuri. Għaliex l-att ta' persuna li tacċetta mill-ġdid il-prestazzjonijiet ma jistax iwassal għall-ammissjoni tad-debitu dwar prestazzjonijiet anterjuri, jew għal rikonoxximent ta' drittijiet dwar dawk il-prestazzjonijiet anterjuri, jew għal xi rinunzja għall-preskrizzjoni tad-dritt naxxenti minn prestazzjonijiet anterjuri*¹⁹.

Applikati l-principji ġuridici appena čitati għall-każ in eżami, fejn il-proċeduri ġew istitwiti fil-11 ta' Ottubru 2011, jirriżulta li l-attur għandu jedd jitħallas għas-serviġi reżi lil Maria Scicluna sa' ħames snin qabel dakħinhar. Dan ifisser għalhekk li l-attur jista' jfittex għas-serviġi minnu prestati lil Maria Scicluna bejn il-**11 ta' Ottubru 2006 sat-2 ta' Jannar 2009**, ossia d-data meta mietet. Il-konvenuta noe tikkontendi però li l-azzjoni attriċi hija preskritta a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Liġijiet ta' Malta għar-raquni li *tenendo kont tal-fatt li fix-xhieda in kontro-eżami l-istess attur jiddikjara b'mod ċar li l-aħħar xogħol li għamel kien biss fis-sena 2006, hija dik id-data li għandha titqies finali għall-komputazzjoni tal-preskrizzjoni odjerna. Jirriżulta li l-kawża odjerna ġiet intavolata fil-11 ta' Ottubru 2011 u għalhekk l-azzjoni attriċi hija preskritta kif hawn fuq sottomess. Illi waqt il-kontro-eżami ta' l-attur dan stqarr illi l-aħħar maintenance li kien renda fid-dar*

¹⁹ George Sciberras et v. Josephine Spiteri et, Appell Ċivili Nru. 438/93 deciża mill-Qorti ta' l-Appell fl-1 ta' April 2005.

*lid-decuius kien fl-2006. ... Illi fix-xhieda tiegħu l-iktar li enfasizza l-attur kien ix-xogħol ta' maintenance fid-dar. Illi imbagħad irriżulta ex admissis mill-istess attur illi minn meta d-decuius ġiet rikoverata l-isptar (2008) is-servizzi tiegħu kienu limitatissimi fis-sens illi kien imur jaraha u forsi jaqdiha jekk inqalalha xi ħaġa mhux tas-soltu. ... Illi għalhekk ffit li xejn jirriżulta li sar bħala serviġi bejn l-2006 u l-2008. Illi ma nġabets l-ebda prova ta' xi att ġiudizzjarju ieħor li ġie utilizzat sabiex tiġi interotta din il-preskrizzjoni u għalhekk l-azzjoni attriċi ma tistax tirnexxi*²⁰.

Din il-Qorti però ma taqbilx mas-sottomissjoni tal-konvenuta noe għar-raġuni li ladarba l-attur baqa' jippresta serviġi lil Maria Scicluna anke wara li ddahlet l-Isptarer Mater Dei fl-2008, fatt dan kjarament rikonoxxut mill-istess konvenuta noe fin-Nota Responsiva tagħha, ma jistax jitqies li t-terminu ta' preskrizzjoni applikabbli qabel il-prezentata tal-proċeduri beda jiddekorri f'xi zmien matul l-2006. Ghalkemm il-konvenuta noe tista' tqis li s-serviġi reżi mill-attur lil Maria Scicluna tul il-permanenza tagħha l-Isptar kienu minimi, xorta jibqa' l-fatt li hu baqa' jipprestalha serviġi u l-portata w-importanza ta' l-istess jistgħu se mai jimpingu fuq il-quantum tal-kumpens lilu dovut għas-serviġi minnu reżi f'dan iż-żmien.

Apparte minn hekk hemm fattur ieħor li juri biċ-ċar li l-azzjoni attriċi ma hijiex preskritta a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta kif pretiż mill-konvenuta noe, u dana huwa r-rikonoxximent tas-serviġi da parte ta' Maria Scicluna permezz tat-testment tagħha datat 5 ta' April 2007²¹ fejn kienet innominat lill-attur bħala eredi ta' 1/4 tal-ġid kollu tagħha. Ghalkemm il-konvenuta noe tikkontendi li dan it-testment ma jistax jitqies bħala rikonoxximent ta' Maria Scicluna għas-serviġi lilha prestati mill-attur għaliex ma ġiex espressament indikat li l-attur kien qed jiġi nominat bħala eredi in kumpens tas-serviġi minnu lilha prestati matul is-snин, tali sottomissjoni tirriżulta għal kollex żbaljata. Din l-osservazzjoni ssib konferma f'dak osservat mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivil fis-sentenza fl-ismijiet **Caterina Coleiro v. Francesca Saveria Balzan et, Ċitaz. Nru. 931/89** deċiża fit-2 ta' Ottubru 2008. Fl-imsemmija sentenza gie osservat illi: *skond il-ġurisprudenza tagħna, bħal per eżempju f'Attard v. Magri deċiża mill-Onorabbi Qorti ta' l-Appell fil-11 ta' Jannar 1989 "rikonoxximent tas-serviġi f'testment iservi biex tinterrrompi l-preskrizzjoni anke jekk tkun għalqet, u din l-interruzzjoni topera dietim, cioè tul iż-żmien li t-testment jibqa' validu... Il-Qorti tirreferi wkoll għal Dr. Edoardo Cutajar M.D. v. Teresa Xuereb et deċiża fis-6 ta' Ottubru 1951 (Vol. XXXV.ii.484) fejn din il-Qorti kienet qalet li legat rimuneratorju imħolli mit-testatur bi ħlas tas-serviġi w-alimenti li rrrendietlu l-persuna gratifikata b'dak il-legat jammonha għal ammissjoni tad-dejn tat-testatur lejn il-persuna gratifikata għal dawk is-serviġi, u kwindi bħala rikonoxximent li jinterrompi l-preskrizzjoni ta' l-azzjoni għal ħlas ta' dawk is-serviġi. Huwa veru li fil-każ in eżami it-testatur fit-testment tiegħu tal-25 ta' Frar 1986 fl-atti tan-Nutar Dottor Pierre Cassar ... it-testatur ma jgħidx fit-Tielet Artikolu ta' dak it-testment li l-legat li kien qiegħed iħalli lill-attriċi a limine intus kien intiż biex jikkompensa għas-serviġi minnha reżi, iżda mill-provi miġjuba m'hemmx dubju li dan il-legat kien intiż biex b'xi mod jikkompensa lill-attriċi tas-serviġi reżi.*

²⁰ Nota Responsiva tal-konvenuta noe, fol. 126 sa' 132 tal-proċess.

²¹ Fol. 40 sa' 45 tal-proċess.

Fil-każ in eżami bħal fil-każ Coleiro v. Balzan et, fit-testment tagħha tal-5 ta' April 2007 Maria Scicluna ma qalitx li kienet qed tinnomina lill-attur bħala eredi ta' 1/4 tal-ġid kollu tagħha biex tikkumpensah għas-serviġi minnu prestati lilha iżda l-Qorti tqis li dan kien appuntu l-każ anke fid-dawl tal-fatt li l-attur, fuq talba ta' Maria Scicluna stess, kien infurmat b'dan it-testment u addirittura ġie minnha mitlub ikun preżenti waqt li l-isteżura tiegħu. Da parte tagħha l-konvenuta noe ma ressjet l-ebda prova kuntrarja għal dan u tistriħ biss fuq is-sottomissjoni li sabiex wieħed *jistriħ fuq testment kif qiegħed jittenta jagħmel l-attur trid tingieb il-prova ċara u konkreta li dak il-legat, jew fil-fatt li qiegħed jithalla bħala eredi, sar bl-intendiment ta' ħlas ta' servizzi reżi*. *Fil-fatt meta testatur jixtieq jagħmel hekk, huwa jinkludi propriu dan il-kliem fit-testment sabiex ikun hemm aċċettazzjoni espressa tas-servizzi mogħti lili. Fin-nuqqas ta' tali dikjarazzjoni però, il-Qorti ma tistax hija, di sua sponte, tiddikjara li dak kien il-ħsieb. Dan aktar u aktar meta dak l-istess testment jiġi diversi drabi revokat b'finalità differenti*²², sottomissjoni din li, kif iktar 'l fuq osservat, irriżultat ġuridikament insostenibbli.

Għad illi t-testment tal-5 ta' April 2007 ġie revokat b'testment ieħor sussegwenti datat 12 ta' Ottubru 2008, li kien appuntu l-ahħar testment magħmul minn Maria Scicluna qabel mewtha, tul il-perijodu li t-testment tal-5 ta' April 2007 baqa' in vigore t-terminali tal-preskrizzjoni kien wieqaf²³ u għaldaqstant minn dan l-aspett ukoll jirrizulta li l-azzjoni attrici ma hijiex preskritta.

Fid-dawl ta' dan kollu osservat jirrizulta li l-eċċeżzjoni tal-preskrizzjoni kwinkwennali a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta sollevata mill-konvenuta noe ma hijiex gustifikata u b'hekk ma jistħoqqx li tīgi milquġha.

Il-konvenuta noe teċċepixxi wkoll li t-talba ta' l-attur għall-ħlas għas-serviġi minnu reżi lil Maria Scicluna għandha tīgi miċħuda stante li l-istess Maria Scicluna dejjem ġallsitu għal kwalsiasi għajnejha li seta' taha.

Huwa principju ġuridiku assodat illi *l-prova tal-pagament jew ta' l-eċċessività tal-kreditu reklamat kienu certament jinkombu fuq il-konvenut nomine li allegahom. Hi fil-fatt ġurisprudenza paċifika illi min jallega l-pagament għandu jippruvah għas-sodisfazzjon tal-Qorti... Fid-dubju u fin-nuqqas ta' ricevuta għandha tipprevali l-presunzjoni li d-dejn ma thallasx ... jekk ma jiġix pruvat - kif del resto ma sarx f'dan il-każ - b'mezzi oħra li l-attur huwa sodisfatt... Naturalment l-attur li jallega d-debitu għandu fl-ewwel lok u dejjem l-obbligu li jipprova l-kreditu minnu vantat. Inkella, fin-nuqqas li jagħmel dan, jibqa' jippera l-principju 'actor non probante, reus absolvitur*²⁴.

Il-fatt li l-attur għandu jedd jiħallas għas-serviġi prestati lil Maria Scicluna bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u t-2 ta' Jannar 2009 u b'hekk il-fatt li għandu kreditu fil-konfront tal-konvenuta noe huma, ormai, fatti li jinsabu debitament ippruvati u għaldaqstant hija l-konvenuta noe li trid tipprova li l-attur thallas għas-serviġi minnu reżi lil Maria Scicluna partikolarment tul il-perijodu in kwistjoni. Fir-rigward il-konvenuta noe

²² Nota Responsiva tal-konvenuta noe, fol. 126 sa' 132 tal-process.

²³ Giuseppi Borg v. Emanuel Azzopardi, Ċitaz. Nru. 1301/95 deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-19 ta' Mejju 2005.

²⁴ Andrew Dalli v. Michael Balzan et, Ċitaz. Nru. 187/90 deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fil-31 ta' Jannar 2003.

tikkontendi li huma tnejn l-indizzji oħra li juru li l-attur fil-fatt thallas. Fl-ewwel lok huwa jispjega li kien ha salib tad-deheb minn envelope għaliex Scicluna staqsietu jekk kienx jogħġbu xi ħażja tad-deheb. Għalkemm skond hu l-envelopes kienu siġġilati kien jaf li kien hemm salib tad-deheb, u fil-fatt dan żammu. Naturalment naqas milli juri l-Qorti dan is-salib jew almenu iġib valutazzjoni ta' l-istess. Prezz ta' salib tad-deheb, b'dipendenza anke fuq it-tip ta' deheb ivajra konsideri volment. Illi t-tieni okkazzjoni fejn l-attur qatt semma ħlas għal dawn is-servizzi kien addirittura ittra b'rendikont li l-attur bagħat lil Martin Scicluna wara l-mewt ta' Maria. Kif ġie spjegat hawn fuq dan l-att ma jistax ikollu effett retroattiv²⁵.

Fil-fehma tal-Qorti dak sottomess mill-konvenuta noe però ma jippruvax b'mod sodisfaċenti li l-attur thallas għas-servizzi minnu reżi lil Maria Scicluna, partikolarment tul il-perijodu bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u t-2 ta' Jannar 2009.

Għal dak li jirrigwarda r-rendikont għall-ħlas mibgħut mill-attur lil Martin Scicluna wara l-mewt ta' Maria Scicluna, il-Qorti ma tarax kif dan ir-rendikont u partikolarment il-fatt li nbagħat lil Martin Scicluna wara l-mewt ta' Maria Scicluna jista' b'xi mod juri li l-attur kien ġia thallas għas-serviġi minnu reżi lill-istess Maria Scicluna. Sa' ffit qabel ma mietet Maria Scicluna l-attur kien għadu bl-impressjoni u bil-fehma li huwa mal-mewt tagħha huwa kien se jiret 1/4 tal-ġid kollu tagħha skond it-testment tal-5 ta' April 2007 u meta din infurmatu li t-testment inbidel assikuratu li Martin Scicluna kien se jikkumpensah għas-serviġi minnu prestati lilha. Fid-dawl ta' dawn iċ-ċirkostanzi huwa ovvju w'evidenti li wara l-mewt ta' Maria Scicluna huwa kien se javanza l-pretensjonijiet tiegħu fil-konfront ta' Martin Scicluna.

In kwantu rigwarda s-salib tad-deheb li l-attur jammetti li kienet tatu Maria Scicluna, kien jispetta lill-konvenuta noe tipprova li b'dak is-salib, jew aħjar li fid-dawl tal-valur ta' dak is-salib, l-attur effettivament thallas għas-serviġi minnu reżi lil Maria Scicluna b'dana li llum ma għadx għandu iktar pretensjonijiet fil-konfront ta' l-eredi tagħha, prova din li però ma saritx.

Il-Qorti għalhekk hija tal-fehma li l-konvenuta noe ma rnexxilhiex tipprova b'mod sodisfaċenti li l-attur thallas għas-serviġi minnu reżi lil Maria Scicluna, partikolarment tul il-perijodu bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u t-2 ta' Jannar 2009, u għaldaqstant l-eċċeżzjoni tal-pagament minnha sollevata ma tistax u ma għandhiex tiġi milquġha.

Trattat dan kollu għandha issa tiġi trattata l-kwistjoni tal-likwidazzjoni tal-kumpens a favur l-attur għas-serviġi minnu reżi lil Maria Scicluna tul il-perijodu bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u t-2 ta' Jannar 2009. In verità l-perijodu realment in kwistjoni u li għandu jiġi kkunsidrat għall-finijiet ta' likwidazzjoni ta' kumpens huwa bejn il-**11 ta' Ottubru u l-ahħar ta' Ottubru 2008** in kwantu Maria Scicluna għaddiet l-ahħar xahrejn qabel ma mietet għand Catherine Borg u kienet din Catherine Borg illi daret biha tul dak iż-żmien.

In kwantu rigwarda l-likwidazzjoni tal-kumpens għal serviġi reżi huwa ġuridikament assodat illi: *fost il-kriterji magħrufa li xieraq jitqiesu meta wieħed jiġi biex ikejjel il-*

²⁵ Nota Responsiva tal-konvenuta noe, fol. 126 sa' 132 tal-proċess.

kumpens dovut, wieħed isib: (i) il-frekwenza u x-xorta tas-serviġi mogħtija; (ii) il-mezzi tal-persuna mgħejjuna; (iii) il-grad ta' qrubija bejn min jaqdi u l-persuna mgħejjuna; (iv) il-kedda u t-tbatja nvoluti biex jingħataw is-serviġi li dwarhom jintalab kumpens; (v) il-grad ta' ħila jew speċjalizzazzjoni meħtieġa biex jingħataw tali serviġi; (vi) jekk xi qadi jidħolx għalih kulħadd jew jekk iġibx stmerrija f'min jintalab jagħmlu minħabba li jkun 'di bassa lega'; (vii) jekk ma' l-ghotxi tas-serviġi l-persuna tkun ukoll daħlet fi spejjeż jew infieq minn butha; u (viii) jekk il-persuna moqđija tkunx fi stat ta' saħħa imwiegħer jew dgħufija²⁶.

Fir-rigward tas-serviġi reži lil Maria Scicluna l-attur xehed illi: *Maria Scicluna kienet xebba u jien niftakar anke lil ommha u lil missierha. Missierha kien għamel żmien St. Vincent de Paul u niftakar sew li meta ommha kienet tkun ma tiflaħx, Scicluna mhux l-ewwel darba li kienet tmur tistaqsi lill-mamà tiegħi biex jiena ninzel noqqħod m'ommha. Il-fond ta' Scicluna kien jikkonsisti fentrata, sitting room, kamra ta' l-ikel, kċina, żewġt ikmamar tas-sodda fuq u l-bejt u kamra tal-banju żgħira isfel. Fil-fond ta' Scicluna jien għamilt diversi xogħol ta' maintenance matul is-snin, per eżempju kont inħalleb il-bejt, kien hemm xi ġebel fuq il-bejt li fl-opinjoni tiegħi ma kienux qeqħdin tajjeb u kont biddilhom, għamilt xogħol ta' tibjid u ta' zebgħha, anke għamilt xogħol ta' l-elettriku fis-sistema tad-dawl, bażikament kull ma kien ikun hemm bżonn li jsir kont nagħmlu. Apparti xogħlijiet ta' maintenance jien anke kont nagħti assistenza lil Scicluna, ma kienx ikun l-ewwel darba li kienu jibgħatu għalija għax kienet taqa' u kien ikollhom bżonn l-ghajnejha biex jerfugħha. Scicluna kien fiha mara w'allura dejjem kien hemm bżonn ta' tnejn minn nies biex jerfugħha. Kont ukoll naqdiha billi mmur fdipartimenti biex naqdiha fdak li kien ikollha bżonn, apparti minn hekk fid-dar kellha diversi affarijiet li kienu ta' ommha u ta' missierha u jiena niftakarni ngħinha tiklerjhom. Fis-sens li l-affarijiet li ma kienux tajbin kienu jintremew u l-oħra jnha tħalliha. Jiena kont nafli Scicluna ma kellhiex flus u fil-fatt kellha bizzżejjed just kemm tmantni lilha nfisha. Kont nafukoll li kienet thobb ħafna l-qtates. Jiena lanqas kont inżommilha ta' l-ispejjeż ta' l-affarijiet li kont nixtri biex nagħmlilha l-manutenzjoni fid-dar. Għall-finijiet ta' flus ta' Scicluna jien ma kont involut bl-ebda mod; kien hemm persuna oħra li kienet tiġi minnha mill-bogħod ukoll li kienet tieħu hsieb tiġbdilha l-flus mill-bank u tagħmlilha x-xirjet, u nafukoll li kienet taħslilha l-ħwejjeg, però lil din il-persuna kienet thallasha għas-servizzi li kienet tirrendilha. Din il-persuna kien jisimha Mary Meilaq. Scicluna ma kienitx issuq, u mhux l-ewwel darba li kont wassalha jien l-Isptar għall-visti li kien ikollha, il-verità hi li fil-fatt l-aktar li kont inwassalha kien l-Isptar. Kien hemm okażżjonijiet ukoll fejn lil Scicluna kont neħodha xi dawra però ġeneralment kont inkun limitat bil-ħinijiet. Għal meta kont inwassalha l-Isptar ma kienitx tikkumpensi, lanqas tal-fuel tal-vettura. Finalment Scicluna spiċċat biex marret kompletament minn saqajha u ġiet rikoverata l-Isptar Mater Dei. Jien kont immur naraha mill-inqas darbtejn fil-ġimħa u dan anke a skapitu li kont nitlef l-overtime fuq ix-xogħol. Wara Mater Dei marret Karen Grech għal skopijiet ta' rijabilitazzjoni u hemm fil-fatt kienet sitwata f'żewġ wards differenti. Fl-Isptar San Luqa hemm ukoll floor miftuħha għal dawn it-tip ta' nies u ntbagħtet hemm ukoll. Sussegwentement marret ukoll Mount Carmel f'Sala li tinżamm*

²⁶ Emanuel Hayman et v. Mary Caruana et, Ċitaz. Nru. 1664/99 deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fis-6 ta' April 2011.

appozitament biex jippreparaw in-nies li jkunu sejrin Saint Vincent de Paul u effettivavent marret Saint Vincent de Paul fejn qattgħet l-aktar żmien. Nikkoreġi ruħi, Saint Vincent de Paul Scicluna ma marritx, kienet f'din is-sala ta' Mount Carmel li għaddiet l-aktar żmien. Din is-sala jisimha sala Giovanna Antida. Kemm damet f'dawn is-swali Scicluna, jiena xorta bqajt immur naraha darbtejn fil-ġimgħa w-anke kont noħdilha xi bżonnijiet li kienet titlobni għalihom, sakemm ma kienitx teħħodmlha Mary Meilaq, li kienet tmur taraha wkoll. Bħala bżonnijiet, mhux l-ewwel darba li talbitni ntellalha l-ħwejjeg, kont immur id-dar tagħha nfittxilha l-ħwejjeg u noħdomlha. Kont anke ħadtilha xi deheb meta kienet għadha l-Mater Dei u d-deheb tagħha kont żammejtu d-dar għandi għal skopijiet ta' sigurtà kif talbitni hi stess. Meta kont ħadt id-deheb til Scicluna kienet qasmitu hi u ssiġġilatu f'żewġ envelopes li fuq kull wieħed minnhom kitbet l-ismijiet tan-neputijiet tagħha. Jiena dawn l-envelopes żammejthom fl-istess mod kif tathomli u fil-fatt kont irriornajthomha f'envelopes issiġġillati. Apparti l-ħwejjeg u affarijiet hekk jien kont noħdilha wkoll il-mijiet, għax kienet tixrob ilma tal-fliekk kif ukoll ġelu għax kienet thobbu ħafna. Maria Scicluna kellha żewġ neputijiet, wieħed jismu Martin u l-ieħor ma niftakarx x'jismu u t-tnejn jgħixu l-Kanada. Meta kienet daħlet l-ewwel darba l-Isptar Mater Dei jien kont ċempiltihom it-tnejn li huma biex ninfurmahom għas-spejjeż tiegħi. Maria Scicluna lili ma kienitx ikkumpensatni ta' dawn it-telefonati bħal ma lanqas ikkumpensati ta' l-affarijiet l-oħra li kont nagħmel għaliha. Jiena meta ċempiltihom infurmajthom bis-sitwazzjoni kif kienet però apparti din it-telefonata kont anke ċempiltihom drabi oħra dejjem għas-spejjeż tiegħi²⁷.

Mix-xhieda ta' l-attur jirriżulta li tul il-perijodu bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u l-ahħar ta' Ottubru 2008, l-iktar li kien għamel għal Maria Scicluna kien li jmur iżurha l-Isptar Mater Dei jew Monte Carmeli, skond il-każ, darbtejn fil-ġimgħa u kien jaqdiha f'dawk il-bżonnijiet li kienet tkun teħtieg bħal li jgħiblha ħwejjeg mid-dar jew iġbilha ilma u/jew ġelu. Għalkemm l-attur kjarament skomoda ruħu biex ikun ta' għajnejha w-assisstenza għal Maria Scicluna tul dan il-perijodu, fejn anke kien iżurha darbtejn fil-ġimgħa u dana gieli a skapitu ta' l-overtime, ma jistax jingħad li is-serviġi prestati matul dan iż-żmien involvew xi tbatija partikolari għall-attur jew li kienu jirrikjedu xi ġila jew speċjalizzazzjoni partikolari jew li kienu tali li mhux kulħadd kien jiħol għalihom. Dawn il-fatturi kjarament jimpingu fuq il-quantum tal-kumpens li għandu jiġi likwidat favur l-attur. Fattur ieħor li jimpingi huma l-mezzi ta' Maria Scicluna li għalkemm ma tressqet l-ebda prova dwar il-posizzjoni finanzjarja tagħha, irriżulta b'mod ċar, anke kif ammess mill-istess attur, li hi ma kienitx persuna li kellha ħafna flus u l-ġid tagħha essenzjilament kien jikkonsisti fi ftit deheb u fid-dar fejn kienet tirrisjedi, li l-valur ta' l-istess però baqa' qatt ma ngħab a konjizzjoni tal-Qorti. Fid-dawl ta' dan kollu osservat il-Qorti tqis il-kumpens dovut lill-attur għas-servizzi minnu reżi lil Maria Scicluna tul il-perijodu mertu ta' dawn il-proċeduri, ossia bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u l-ahħar ta' Ottubru 2008, għandu jkun fil-valur ta' **€1,000**.

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi filwaqt li tiċħad l-eċċeżżjoni tal-preskrizzjoni a tenur ta' l-Artikolu 2156(f) tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta sollevata mill-konvenuta noe u tiċħad ukoll l-eċċeżżjoni fil-mertu sollevata mill-istess konvenuta noe, tilqa' t-talba attrici, tillikwida l-kumpens dovut lill-attur għas-serviġi

²⁷ Xhieda ta' l-attur mogħtija waqt is-seduta ta' l-20 ta' Frar 2012, fol. 17 sa' 20 tal-proċess.

minnu prestati lil Maria Scicluna bejn il-11 ta' Ottubru 2006 u l-aħħar ta' Ottubru 2008 fil-valur ta' €1,000 u tikkundanna lill-konvenuta noe thallas lill-attur l-imsemmija somma ta' €1,000, bl-imgħax legali dekoribbli mid-data ta' din is-sentenza sad-data ta' l-effettiv pagament.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri huma a karigu tal-konvenuta noe.

MAĞISTRAT

DEPUTAT REĞISTRATUR